

70

HANS LUND
z Uniwersytetu Ludowego
w Rödning

HOLGER BEGRUP
z Uniwersytetu Ludowego
w Frideriksborgu

PETER MANNICHE
z Międzynarodowego Uniwersytetu Ludowego
w Elsinore

**DUŃSKIE UNIWERSYTETY
LUDOWE A ROZWÓJ
SPOŁECZNOŚCI WIEJSKIEJ**

RZYM 1946

214

Przełożył z angielskiego
Stefan Daszynicz

C Z E Ś Ć P I E R W S Z A

Napisał Hans Lund

DŹWIGNIECIE SIE CHŁOPÓW DUŃSKICH

1. W jednej z najstłynniejszych komedii duńskich „Jeppe paa Bjerget” napisanej w roku 1722. autor, Ludvig Holberg przedstawia jak obywatel ziemski baron Nilus znajduje pijanego chłopą, leżącego na kupie gnoju i jak służba barona wymyśla plan przeniesienia bezwładnie leżącego do dworu i wmówienia w niego, że jest baronem. Plan przeprowadzono, a chłop obdarzony władzą, używa jej głupio i po chamsku, aż spitego znów do nieprzytomności zanoszą z powrotem na kupę nawozu. Komedję kończy baron deklamacją morału sztuki:

„Z tej historii, dzieci drogie, płynie morał szczerý:
Wzniesć nędznego mizeraka z jego niskiej sfery
To niemniejsza katastrofa, niż pośpiesznie stracić
Panów, których władzę stworzył sławnych przod-
ków sławny miecz.
Kaź ordynarnemu chłopu być pasterzem ludzkich
A wnet berło panowania zmieni on na zwykły
Minął czas, gdy oracz ciemny zasiadał książęcy
Nie, my nigdy nie zniesiemy, by nam rozkazywał

NAKŁADEM POLSKIEJ YMCA PRZY A. P. W

TYTUŁOWANO W ZAKŁ. GRAF. »APOLLON«

nieledwie taki sam rozwój etyczny, który jest wstępnym warunkiem, by narody wejść mogły do Ligi narodów, lub do innej formy międzynarodowego zrzeszenia, istotnie rzetelnego. Muszą rozwinąć w sobie zdolność lepszego rozumienia zagadnień, jakie mają być rozwiązane i zbierania ze swych przeżyć wartości, które spożytkuje nowy, lepszy świat.

1. Dźwignięcie się chłopów duńskich . . .	str.	5
2. Spółdzielczość w Danii	..	28
3. Wpływy uniwersytetów ludowych na wsi	..	40
4. Wpływ uniwersytetów ludowych w Północnym Szlezwiku 1864-1920	..	47
5. Dzieje uniwersytetów ludowych: Nikołaj Grundtvig (1783-1872)	..	53
6. Pierwszy okres uniwersytetów ludowych 1844-1864, Christen Kold	..	68
7. Drugi okres uniwersytetów ludowych 1864-1900	..	79
8. Uniwersytety ludowe w XX w	..	96
9. Duńskie uniwersytety ludowe w dwudziestu zdaniach	..	106
10. Jeden dzień w uniwersytecie ludowym	..	108
11. Uniwersytet ludowy Borupa w Kopenhadze	..	115
12. Międzynarodowy Uniwersytet Ludowy	..	121